

LABOD je glasilo delovne skupnosti Tovarne oblačil LABOD Novo mesto — Izhaja vsako tretjo sredo v mesecu v nakladi 2200 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik: Milan Bratož, tehnični urednik: Marjan Moškon — Grafična priprava: ČZP Dolenjski list, tiska Knjižgotisk, Novo mesto

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

utrinki s 4. seje ds

skupno smo pohiteli proti Idriji. Serpentinasta pot je marsikomu povzročala težave, toda ko smo prispeli v Idrijo, je bilo že vse pozabljeno.

Večina je bila tokrat prvič v naši najmlajši TOZD ZALI. Direktorica, tov. Tušarjeva, nas je popeljala skozi proizvodnjo, ki je te dni založena z delom za izvoz v Nemčijo. Po ogledu proizvodnje pa je začel z delom delavski svet.

Ker smo tik pred dopusti so člani delavskega sveta natančneje pregledali delovne in poslovne uspehe v prvih petih mesecih letošnjega leta in se seznanili s pričakovanimi rezultati za prvo polovico leta. Iz poročil je bilo razvidno, da so sicer finančni rezultati nad planiranimi, vendar predvsem na račun višjih cen. Pesti nas tudi problem likvidnosti, ki bo v prihodnjih mesecih lahko še težji; prav zato pa bo potrebno med nabavno, prodajno in finančno službo še več usklajenosti in povezovanja.

Vso pozornost moramo posvetiti vzrokoma za padanje sto-

Pred nami je deseta številka našega glasila, ki je hkrati zadnja pred kolektivnimi dopusti. Glasilo Labod bo ponovno izšlo v začetku septembra. Do takrat pa vam želimo prijeten oddih in veliko počitniškega veselja!

Uredništvo

rilnosti. Rezultati kažejo, da smo letos dosegli za 7,1 odstotek manj proizvodnih minut kot v enakem obdobju lani, da je prisotno slabše doseganje norm — lani v tem času je bila poprečno dosežena norma 108,4 odstotkov, letos pa le 102,3 odstotke. Podobna je tudi slika proizvodnje v komadih — leta 1980 je bilo v petih mesecih narejenih 1.567.000 komadov, letos pa 1.447.000 komadov ali 92,3 odstotkov. Pravzaprav so vzroki znani in — lahko rečemo — splošni, saj je težka preskrba s surovinami prisotna v našem prostoru že leto dni. Znano je tudi, da se kvaliteta surovin in pomožnih materialov slabša. K tema dvema

vzrokoma pa moramo prišteti tudi precej dotrajen strojni park. Ve nendar mora biti v dani situaciji delovna zavest še toliko izrazitejša, saj bomo z voljo lahko premagali marsikatero težavo.

Tovariš Verstovšek, vodja prodaje, je na seji delavskega sveta predočil situacijo na tržišču, ki je vse zahtevnejše. Opozoril je na kvaliteto, ki je naša stalna in največja naloga. Poudaril je, da naši izdelki po praktičnosti, nošenju in modnosti sodijo v sam vrh jugoslovanske oblačilne industrije, da pa moramo več pozornosti posvečati tudi estetskemu videzu izdelka — zlaganju, načinu kako je ponujen v trgovini... Apeliral je na TOZD, da z vso odgovornostjo skrbe za kvaliteto in lep estetski videz, ki sta med najboljšimi poroki za uspeh na trgu. Dosledno pa moramo upoštevati tudi roke izdobe, saj so naši izdelki strogo tempirani na kratke sezonske zahteve.

Člani centralnega delavskega sveta so verificirali usklajene čase izdelave, potrdili dopolnitev metode za analitično ocenjevanje delovnih nalog in verificirali prečiščena besedila samoupravnega sporazuma o združenju TOZD v delovno organizacijo Labod in statut delovne organizacije.

Po slavnostnem in uradnem delu delavskega sveta smo si ogledali muzej v Idriji, ki nam je približal petsto let staro zgodovino idrijskega rudnika, čas NOB v tem delu Slovenije s poudarkom na bolnici Franja in Pavla, v tretjem delu pa smo se поблиže spoznali še z idrijskimi čipkami.

Na poti domov smo zapeli in si povedali marsikatero šalo. Sproščeni in zadovoljni smo zaključili dan in splošna ugotovitev je bila, da nam takih srečanj manjka.

Utrinek iz podelitve priznanj. Na posnetku vidimo tov. Frido Pavlovič, najboljšo samoupravljalico TOZD Commerce.

Iz posveta poslovnih sekretarjev

delovni posvet

Kadrovsko-socialna služba DO Labod iz Novega mesta je organizirala prvo skupno posvetovanje poslovnih sekretarjev in referentov splošnih služb.

Na posvetovanju smo obravnavali področje delovnih razmerij in pregledali obrazce, ki so pri tem potrebni.

Prvo poglavje iz tega področja je SKLENITEV DELOVNEGA RAZMERJA. Pri tem smo pregledali celoten postopek sklenitve delovnega razmerja.

Drugo poglavje so izvršili akti med delovnim razmerjem in sicer od ocene o uspehu poskusnega dela, ki ga delavec opravi, raznih sklepov in odločb.

Tretje poglavje s področja delovnih razmerij je odgovornost delavcev oz. disciplinski postopek.

Četrto poglavje je prenehanje delovnega razmerja zaradi različnih vzrokov.

Na posvetu smo se dogovorili, da uvedemo enotne kartice z osebnimi podatki delavcev v vseh TOZD. To bo sicer zahtevalo veliko dela, toda glede na to, da ima vsak TOZD drugačne kartice, ali jih pa sploh nima, je poenotenje nujno. Prav tako je tekla beseda o poenotenju ostale kadrovske evidence.

Kadrovsko-socialna služba delovne organizacije nam je pripravila tudi register možnih obrazcev s področja kadrovske evidence, kar nam bo nedvomno v veliko pomoč pri našem delu.

Ob koncu posvetovanja smo ugotavljali, da je bilo premalo časa za vso problematiko o kateri smo želeli govoriti. Sklenili smo, da morajo biti podobna posvetovanja organizirana vsaj enkrat letno.

Razumljivo, da vseh problemov, ki se pojavljajo pri našem delu ne bomo mogli rešiti na takšnem posvetovanju, saj so le-ti od primera do primera različni. Prav zato pa smo izrazili željo za več strokovne pomoči kadrovsko-socialne službe DSSS DO Labod.

MIMICA MAGDIČ

uskladitev časovnih normativov

Dalj časa so se pojavljala nesorazmerja pri obremenitvah na posameznih delovnih mestih. Za rešitev tega problema se je večkrat sestal team delavcev iz strokovnih služb, ki je ta nesorazmerja med operacijami dokončno uskladil. Poseg je bil nujen iz sledečih razlogov:

- spremenjeni časi so posledica neusklađenih normativov
- koregirani časi so posledica tehnoloških izboljšav (Quick stop motorji)
- popravljene operacije so standardne in preverjene, nekatere od njih so stare že od 10 do 15 let.

Pri uskladitvi smo si pomagali s kronometriranjem, analizo doseganj normativov za pet let nazaj, domačimi in tujimi viri o izdelavnih časih in z mnenjem prisotnih delavcev.

Izvršni odbor delavskega sveta je na svoji seji 2. junija 1981 te čase sprejel s tem, da se novi izdelovalni časi uporabljajo v neposredni proizvodnji od 1. junija dalje. Izvršni odbor delavskega sveta delovne organizacije je tudi sklenil, da tudi delavci, ki so vložili pritožbe pred sprejetim soglasjem in se s končnim predlogom kljub temu ne strinjajo, lahko ponovno vložijo pritožbe. Rok za dokončno uskladitev pa je bil 30. junij. V tem času se je pojavilo nekaj ustnih pripomb v TOZD Libna in ena pismena pritožba v TOZD Delta. Pripombe so bile primerno rešene, predlog s popravki pa je potrdil centralni delavski svet.

Prepričani smo, da so neskladja pri doseganju normativov med operacijami s tem rešena; če pa bo še prihajalo do naskladnja, bomo ta reševali sproti. Zlasti bodo potrebna sprotna reševanja ob tehnoloških izboljšavah in nabavi novih strojev, ki bi prispevali k večji produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti.

Razvojna služba

varnost in družbena samozaščita

Predstavniki komitejev za SLO in DSz ter člani štaba CZ so 20. junija na slavnostni seji ob 4. obletnici dneva civilne zaščite pozorno poslušali letno poročilo poveljniškega štaba CZ tov. Anta Martinovič.

V poročilu je bilo poudarjeno, da CZ v delovni organizaciji Labod dosega iz dneva v dan boljše rezultate. Bilanca prizadevanj nosilcev splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite je razvidna tudi v organiziranju, urejanju in opremljanju štaba in enot CZ. V minulem 5-letnem planu razvoja CZ so delavski sveti navedenih TOZD-ov uspeli zagotoviti finančna sredstva za potrebe CZ v znesku 320.000,00 din. S temi sredstvi je štab za CZ nabavljal materialno-tehnična sredstva za CZ v višini 40 % in načrtoval, da bo do 1985 leta nabavljal 80 %.

Glede na naš odstotek opremljenosti in dosedanjo strokovno usposobljenost štaba in enot CZ lahko rečemo, da je CZ v novomeških TOZD-ih sposobna izpeljati vsako manjšo nalogo pri reševanju in zaščiti delavcev, vendar bi kazalo še več pozornosti posvetiti praktičnemu delu samozaščite, predvsem izvajanju ukrepov pred vsemi vrstami nesreč, in škodljivimi pojavi.

Zavedati se namreč moramo, da je naša država bila, je in še bo predmet pritiskov in sovražnih napadov različnih reakcionarnih in hegemonističnih sil od zunaj in prav tako notranjih sovražnih sil kot je v tem letu na Kosovu. Kot je znano, je situacijo na Kosovu povzročil veliko albanski nacionalizem s ciljem:

1. Spodkopati ustavno ureditev (razbiti federativno ureditev).

2. Ogroziti celovitost in suverenost SFRJ.

3. Napadati neuvrščeno politiko Jugoslavije.

4. Razbiti bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

5. Razbiti jugoslovansko ozemlje.

6. Ustanoviti sedmo republiko na Kosovu.

7. Odcepiti Kosovo od SR Srbije in jo priključiti Albaniji.

Glede na take cilje albanskih nacionalistov in iredentistov je potrebno še bolj krepiti vlogo sistema civilne zaščite in koncepta SLO in DSz povsod kjer naš človek živi in dela.

Titova zasnova splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite vnaprej odvrta slehernega agresorja, da bi ogrožal neodvisnost, svobodo, bratstvo in enotnost narodov in narodnosti Jugoslavije.

V tem cilju je odbor-komitej za SLO in DSz in štab CZ novomeških TOZD-ov v zvezi z navodilom SOB Novo mesto in Informativnega centra za varnost in družbeno samozaščito SFRJ, sprejela na 3. seji ob dnevu CZ sklep o ogledu RAZSTAVE VARNOSTI IN DRUŽBENE SAMOZAŠČITE v

ZAHVALA

ZA SODELOVANJE PRI RAZSTAVI
VARNOST IN DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

„Labod“ Novo mesto

POKRAJINSKI KOMITEJ ZA
SLO IN DRUŽBENO SAMOZAŠČITO

UPRAVA ZA
NOTRANJE ZADEVE

Novo mesto
Dne 25.6. 1981

Športni dvorani v Novem mestu kot dopolnilni del izobraževanja vseh struktur SLO in DSz.

Iz TOZD Ločna, TOZD Commerce in DSSS je obiskalo razstavo varnosti pet skupin po trideset delavcev. Vodniki oziroma inštruktorji so skupine sprejeli in vodili po razstavi ter jim razlagali varnostna vprašanja in pojasnjevali tehnično doseženost naše varnosti. Vsebinsko je razdeljena na več enot, ki prikazujejo razvoj naše varnostne službe med NOB in Socialistično revolucijo, ključne varnostne probleme po vojnih obdobjih, upiranje vsem vrstam sovražnega delovanja, zatiranje kriminalitete, področja javne

varnosti, tehnična sredstva in proces podružabljanja varnosti in družbene samozaščite.

Potujoča razstava varnosti SFRJ je bila v šestih letih večkrat obnovljena in prilagojena novim družbenim razmeram. Je dobro organizirana in je zanimiva, zlasti za tiste, ki se ukvarjajo z varnostnimi in samozaščitnimi dejavnostmi. V Sloveniji posvečamo razstavo 40-letnici VOS OF in narodne zaščite. Zvezna razstava družbene samozaščite je bila prvič odprta 13. maja 1974. Njen cilj je spodbujati varnostno kulturo delavcev, utrjevati samoupravno socialistično zavest občanov in spodbujati samozaščitno dejavnost. Z bogatim fotografskim prikazom in kvalitetno razlago je razstava dosegla svoj cilj in kot taka predstavlja dopolnilni del izobraževanja pri izvajanju nalog družbene samozaščite in varovanja največje Titove zapuščine – bratstva in enotnosti.

To je nekaj misli iz poročila in razprave članov štaba CZ in komiteja na slavnostni seji ob 4. obletnici dneva CZ in 40-letnici vstaje narodov Jugoslavije.

Vse te manifestacije so potrdile, da je sistem CZ zaživel, da je organiziranost in pripravljenost v zadnjih letih občutno napredovala. To naj vedo vsi prijatelji in sovražniki! Pošteni Jugoslovani žive brez Tita, vendar s Titom v srcu.

Varujmo mir in zlato svobodo – svobodo, za katero je delo življenje 1.700,00 ljudi iz vseh krajev Jugoslavije. To je naš dolg do padlih v narodno-osvobodilni vojni in naš dolg bodočim rodovom.

MILAN ILIČ

Z zanimanjem so si udeleženci delavskega sveta ogledali proizvodnjo TOZD ZALA.

ob dnevu samoupravljalcev

Minilo je 31 let odkar je zaupana delavcem ena največjih in najbolj odgovornih nalog v zgodovini delavstva – da sprejme vodenje in gospodarjenje tovarne in ustanove, skratka vse, kar je v oblasti delovnega človeka.

Ta izročitev je bila izpeljana v času, ko so delavci Jugoslavije dosegli tisti vrh svojega razvoja, v katerem so se pokazale sposobnosti našega delovnega človeka v taki meri, da so lahko prevzeli celotno odgovornost samoupravnega sistema. Kot je ob sprejetju zakona o samoupravljanju dejal tovariš TITO – 27. junija 1950 – je to zgodovinski akt, ki ga je terjala potreba po demokratizaciji v gospodarstvu, potreba po razvoju novih socialističnih odnosov v proizvodnji...

In teh 31 let samoupravljanja v naši deželi je postalo trajna vrednota in način življenja nas vseh.

Tudi v naši delovni organizaciji so s sprejemom zakona o samoupravljanju stekle skrbne

Delavci DSSS so soglasno izbrali tov. Martino Kralj za najboljšo samoupravljalco.

priprave na volitve članov prvega delavskega sveta. Delavke Laboda so že v letu 1934 izrekle svoj revolucionarni in napredni duh in tudi h gradnji samoupravnih odnosov so že na samem začetku pristopile zavzeto in dosledno. Ne bi tukaj naštevati težkih sanacijskih časov Laboda, naše rasti in razvoja, saj je ta pot znana. Povedati pa je potrebno, da je samoupravna organiziranost in nenehno dograjevanje tega sistema v naših delovnih sredinah bila tista gonilna sila, ki je usmerjala naše poti v pravo smer.

Pomen uvedbe in izvajanja samoupravljanja je zelo težko izraziti z nekaj besedami.

Tudi delavci Laboda smo se z visoko stopnjo samoupravne zavesti odločili za tribune, za katere ustvarjamo fond ur z delom v treh sobotah.

Zavedamo se, da le dobro obveščeni lahko odločamo, vodimo in delamo. Zavedamo se avangardne vloge delavskega samoupravljanja, na katerem smo tako v naših delovnih sredinah kot tudi v naši družbi kot celoti dosegli zavidljive rezultate zavedamo pa se tudi vseh nalog, ki se stojijo pred nami, ki so daljnosežne, ki sežejo morda preko generacij. Preko svojega dela želimo vplivati na politične odločitve, na razpolaganje z družbenimi sredstvi v vseh odnosih v združenem delu, družbeni reprodukciji in družbi nasploh in vse to nam omogoča naše samoupravljanje.

H gradnji tega pa s svojim doslednim obnašanjem in de-

Tov. Marta Mišura je v TOZD Ločna zaposlena kot strojna šivilja, aktivna in prizadevna pa je tudi na družbenopolitičnem področju.

lom pripomoremo lahko prav vsi in lahko rečemo, da je zagnanost za delo in za te naše cilje prisotna povsod med nami. Pa vendar tudi velja, da ste posamezniki, ki ste zavzetejši, še bolj delavni, še boljši. Ob dnevu samoupravljalcev so vas vaše delovne sredine izbrale za „najboljše samoupravljalce“ in vam s tem želele izkazati priznanje in zahvalo. V pisanem vsakdanu morda vaše delo ni vedno prav cenjeno, zanj morda

ni vedno pravega razumevanja. Toda rezultati naporov ostajajo in gradimo naše skupno dobro.

Hvaležni smo vam za prizadevanja in vam čestitamo ob izboru za „najboljše samoupravljalce“ za leto 1981!

Tako je ob uvodu v slovesno podelitev priznanj najboljšim samoupravljalcem naših delovnih sredin spregovorila Lidija Hočvar, predsednica konference osnovnih organizacij sindikatov Laboda, priznanja pa je podelil predsednik delavskega sveta delovne organizacije, Marjan Dular. Ker so dopusti že tu, se niso mogli vsi najboljši samoupravljalci udeležiti slovesnosti, to pa je tudi vzrok, da bomo nekatere med njimi predstavili v naši naslednji številki. Preberimo pa si kratke obrazložitve prizadevnosti in delovanja najboljših med nami:

TOZD LOČNA

MIŠURA MARTA, roj. 22. 2. 1952, zaposlena v DO Labod od leta 1968 kot strojna šivilja. Aktivno dela kot delegat delavskega sveta TOZD Ločna že v

„Nikoli mi ni bilo žal vloženega truda za delo, ki mi ga nalagajo moje funkcije in ki nam ga vsem nalaga naš čas. Zastavljene naloge izpolnjujem v okviru svojih možnosti in v sodelovanju s sodelavci, člani DPO in samoupravnih organov,“ pravi tov. Josipa Petrovič iz TOZD Delta.

drugem mandatu, kot delegat delavskega sveta DO in v delegaciji samoupravne stanovanjske skupnosti. Je aktivna krvodajalka. Pri svojem delu je vestna delavka in ima tovariški odnos do sodelavk.

TOZD LIBNA

PETRIČ JOŽICA, roj. 8. 3. 1959, po poklicu industrijska šivilja in že 6 let opravlja dela s področja svojega poklica. Je član delavskega sveta, član predsedstva OO ZSM, delegat SIS za zdravstvo, aktivno se vključuje v gasilsko enoto TOZD Libna. S svojim delom je vedno pokazala pripravljenost sodelovati tako v TOZD kot izven.

TOZD DELTA

PETROVIČ JOSIPA, roj. 21. 10. 1944, po poklicu konfekci-

onarka, svoje znanje je poglobljala tudi v srednji politični šoli, kjer se je izobraževala iz dela. Dela kot poenterka, v TOZD je že 9 let, opravlja funkcijo sekretarja OO ZK in je predsednica splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Od leta 1976 do 1978 je bila predsednica delavskega sveta DO Labod. Aktivno dela v delegaciji združenega dela že dva mandata. S svojim delom je opravičila zaupanje v TOZD predvsem zato, ker ima lep odnos do sodelavk.

HRŽENJAK BARBARA,

Tov. Ivanko Femec iz TOZD TEMENICA pozna njena sredstva kot navdse delavno, prizadevno in požrtvovalno tako na delovnem mestu kot pri opravljanju različnih funkcij.

roj. 23. 11. 1941, po poklicu šivilja in dela kot industrijska šivilja v TOZD že 17 let. Je član delavskega sveta TOZD, član delegacije zdravstvene skupnosti, član komisije za vsklajevanje analitičnih ocen in član IO OOS. Pri delu je prizadevna in dosega dobre rezultate kljub širši družbeno-politični angažiranosti.

TOZD TIP-TOP

KOŠIR ANTON, roj. 27. 9. 1929, kvalificiran krojač, vodja brigade. S svojim delom se je aktivno vključeval v delo družbeno-političnih organizacij. Sodelavci mu zaupajo, saj je bil kar dva mandata predsednik OO ZS v TOZD Tip-Top. Kot član je vključen skoraj v vse komisije v TOZD, je delegat delavskega sveta DO Labod, aktivno pa se vključuje v delo v krajevni skupnosti. Ima lep odnos do sodelavcev in ni nikoli odklonil dela ali pomoči pri izvedbi zastavljene akcije.

TOZD TEMENICA

FEMEC IVANKA, roj. 29. 8. 1952, dela kot industrijska krojač v TOZD že 13 let. Kot samoupravljalca aktivno dela kot predsednica združene delegacije za otroško varstvo, kulturo, izobraževanje, telesno kulturo in raziskovalno delo, je član komisije za kadre v TOZD, dela je tudi član IO sindikata. Svoje naloge opravlja tudi na področ-

TOZD ZALA je izbrala za svojo najboljšo samoupravljalco tov. Tatjano Humar.

ju SLO in DSz kot kurir. Pri delu v proizvodnji dosega dobre rezultate in jo delavci cenijo kot prizadevno in tovariško sodelavko.

TOZD ZALA

HUMAR TATJANA, roj. 19. 9. 1949 in je v TOZD od leta 1970. Sedaj dela kot samoupravni poslovodni korespondent. Kot član ZK je pridobila z delom zaupanje in je bila trikrat zapored sekretar OO ZK, bila je tudi predsednica komisije za medsebojna delovna razmerja, je član delavskega sveta TOZD in član disciplinske komisije, kakor tudi delegat v zboru združenega dela. Sedaj je delegat delavskega sveta DO Labod in predsednik komiteja za SLO. Njeno delo prav gotovo opravičuje izbor za najboljšega samoupravljalca.

TOZD COMMERCE

PAVLOVIČ FRIDA, roj. 3. 10. 1941, v delovni organizaciji Labod združuje delo od leta 1969, sedaj kot trgovka. Je član ZK že od leta 1961 in aktivna samoupravljalca na vseh področjih, največ pa se je angažirala kot predsednica delegacije za samoupravno stanovanjsko skupnost. Njena kvaliteta dela pa se odraža pri odnosih do kupcev, saj so izjave le-teh pohvalne. Tov. Frida je za svoje delo prejela tudi odlikovanje za delo od predsednika Josipa Broza Tita.

DSSS

KRALJ MARTINA, roj. 16. 8. 1934, delavka v knjigovodski službi na delih in nalogah materialni knjigovodja. Je član ZK, v delovni organizaciji Labod je že 15 let. Vsa leta se je aktivno vključevala v družbenopolitična dela predvsem v samoupravnih organih. Svoje delo opravlja vestno in z zavzetostjo, njen odnos do sodelavk je primeren. Kot predsednica komisije za kadre DSSS veliko pripomore pri pravilni kadrovski usmeritvi dela tega samoupravnega organa.

delovna praksa - proizvodno delo

Medobčinska gospodarska zbornica za Dolenjsko je dne 24. junija 1981 organizirala posvetovanje o organiziranju proizvodnega dela oz. delovne prakse v OZD.

Obraavnane so bile tri teme: – nekatere značilnosti zakona o usmerjenem izobraževanju – programiranje proizvodnega dela oz. delovne prakse – pogoji za uresničevanje proizvodnega dela oz. delovne prakse

Poudarek posvetovanja je bil predvsem na organiziranju proizvodnega dela oz. delovne prakse. V okviru skupne vzgojnoizobrazbene osnove bodo učenci opravljali le-to v prvem oz. drugem letniku strnjeno, to je v desetih delovnih dneh 80 ur in sicer:

– učenci prvega letnika bodo opravljali proizvodno delo oz. delovno prakso v drugem polletju šolskega leta

– učenci drugega letnika pa bodo opravljali proizvodno delo oz. delovno prakso v prvem polletju šolskega leta.

V prvem letniku bo proizvodno delo oz. delovna praksa praviloma v funkciji usmeritve, v drugem in naslednjih letnikih pa v funkciji smeri. Za izvajanje proizvodnega dela oz. delovne prakse je potrebno izbrati tista dela in naloge, ki jih bodo učenci glede na svoje sposobnosti in zakonska določila lahko opravljali in jim bodo hkrati omogočali spoznavati tehnološki proces s širših družbeno ekonomskih vidikov.

Za delavce, ki bodo izvajali proizvodno delo oz. delovno prakso bo organizirano ustrezno dopolnilno izobraževanje. Predlog je da se mentorstvo vključi v opise del in nalog, ki jih le-ti opravljajo in se tako opredeli kot sestavni del njihovih delovnih zadolžitve. Na osnovi tega se oblikuje tudi nagrajevanje teh delavcev. Vendar o sistemu nagrajevanja še ni točnejših opredelitev oz. navodil.

Zakon o usmerjenem izobraževanju določa tudi, da učencem na proizvodnem delu oz. delovnih akcij pripada nagrada v skladu z njihovim delovnim prispevkom. Učenci 1. letnika, ki bodo prvič opravljali proizvodno delo oz. delovno

prakso, bodo težko dosegali delovne uspehe, zato je predlog da je njihova nagrada enaka malici in sredstvom za varstvo pri delu ter drugim materialnim stroškom, ki jih ima OZD z organizacijo proizvodnega dela oz. delovne prakse, v višjih letnikih pa bi dobili nagrado, ki naj bi bila odvisna od dejanskega prispevka učenca med trajanjem proizvodnega dela in delovne prakse.

V razpravi se je pojavilo veliko vprašanj v zvezi z številom učencev, ki jih bomo sprejeli na proizvodno delo oz. delovno prakso in kako se bo le-to financiralo. Vendar še ni konkretnih odgovorov. Občinska izobraževalna skupnost je že naredila predlog razmestitve učencev v posamezne delovne organizacije, potrditi pa ga morajo posebne izobraževalne skupnosti za posamezne stroke. Labod naj bi sprejel prvo leto usmerjenega izobraževanja na proizvodno delo oz. delovno prakso 48 učencev iz gimnazije in ekonomske srednje šole.

MARESIČ TATJANA

srečanje mladih na hribu

V soboto, dne 27. junija 81, smo mladinci Laboda iz Novega mesta organizirali srečanje mladih.

Odločili smo se, da se zberemo na jasi na Hribu pri Šmihelu. Odlična organizacija je pripomogla k dobremu vzdušju – in v hecu rečeno – verjetno tudi k dobremu vremenu.

Zakurili smo ogenj in začeli peči meso ter ga pridno zalivali z dobrim vinom. Tudi zamudniki nas niso težko našli, saj so zvoki kitare Mirana in Duca ter naši uglašeni glasovi odmevali daleč naokoli. Srečanje je bilo popestrjeno z zanimivim in smešnim srečelovom.

Popoldne je hitro minilo in proti večeru so nas obiskali tudi malce „starejši“ mladinci, ter pripomogli še k boljšemu vzdušju.

Veseli bi bili, če bi se še večkrat srečali na takih oziroma podobnih srečanjih, pa tudi da bi bil obisk še množičnejši, ne samo s strani mladine ampak tudi s strani ostalih delavcev Laboda.

Tako prijetna srečanja nas bodo zblížala in gotovo bomo znali stopiti skupaj tudi ob resnejših in zahtevnejših nalogah. TATJANA MARESIČ in MOJCA NOVAK

gibanje delovne sile

Iz kadrovske službe prihajajo povsem drugačna poročila o gibanju delovne sile kot smo jih bili vajeni do nedavnega. Še ne dolgo od tega smo zaman razpisovali prosta delovna mesta ali pa so prihajale le posamezne, često neustrezne prošnje. Sedaj pa se slika spreminja. Naj navedemo le en primer in sicer razpis za delovno mesto tehnologa vrhnjih oblačil na katerega večkrat sploh ni bilo odziva, medtem ko je na zadnji razpis prispelo kar deset prošenj, šest od teh z zahtevano stopnjo izobrazbe. Kot rečeno, to ni osamljen primer, saj v vse naše TOZD prihajajo prošnje za sprejem v delovno razmerje.

Povsem drugačno gibanje delovne sile kot smo ga bili vajeni leta nazaj pa opozarja na nujnost poglobljanja znanja tam, kjer delovna mesta niso ustrezno zasedena. Ustvarja se konkurenca, ki zahteva strokovnost. Zato je tudi pričakovati še več študija ob delu, več pozornosti bo potrebno posvetiti funkcionalnemu izobraževanju in nenehnemu dograjevanju znanja.

Še vedno pa je dokaj težko dobiti izučeno šiviljo, oz. zapolniti normirana delovna mesta. Razrešitev takih in podobnih razkorakov pa lahko pričakujemo šele, ko bo usmerjeno izobraževanje zaživel v svojem celotnem konceptu.

Ob naštetem gotovo delo ko misij za kadrovska vprašanja ni lahko. Vse zahtevnejše in širše delo na področju kadrovanja pa zahteva tudi vse večjo angažiranost nas vseh. Saj so le pravi, za delo zagnani kadri, porok za uspeh.

VEČ KOT 22 MILIJONOV NAS JE

Popis prebivalstva, ki so ga po vsej Jugoslaviji opravili v začetku aprila, je pokazal med drugim: vseh prebivalcev SFRJ je 22.352.000, od tega jih je v ožji Srbiji 5.666.000, v SAP Vojvodini 2.028.000 in SAP Kosovo 1.586.000. V SR Hrvaški je 4.576.000 prebivalcev, v SR Bosni in Hercegovini 4.116.000, v SR Makedoniji 1.914.000 in v SR Sloveniji 1.884.000 prebivalcev.

nesreče pri delu

V prvih treh mesecih letošnjega leta ni prišlo v naši delovni organizaciji do večjih nesreč pri delu. Skupno smo jih zabeležili dvajset; od teh pa je bilo devet (9) nesreč na delovnem mestu, ostale nesreče pa so se pripetile na poti na delo. Nesreče na delovnem mestu predstavljajo izgubo 64 delovnih dni, nesreče, do katerih je prišlo na poti na delo, pa pomenijo izgubo 143 dni.

Kot pričajo podatki, predstavljajo nesreče na poti na delo večino izgubljenega delovnega časa. Razveseljiv pa je podatek, da so nesreče na delu pretežno lažjega značaja. Med temi je večina odrgnin in udarcev. Še vedno pa so zaskrbljujoče nesreče na delovnih pripravah in napravah, kot so to prebodi prstov in urezi.

V prvem trimesečju je bilo največ nesreč v TOZD Ločna in Delta, medtem ko v TOZD vrhnjih oblačil nismo zabeležili nobene nesreče. Poprečno je vsaka nesreča zahtevala izpad desetih – 10-delovnih dni, kar je pod poprečjem v SRS in kar hkrati priča, da nesreče niso bile resnejše. Vendar so le težje nesreče na poti na delo, kot pa nesreče na delu.

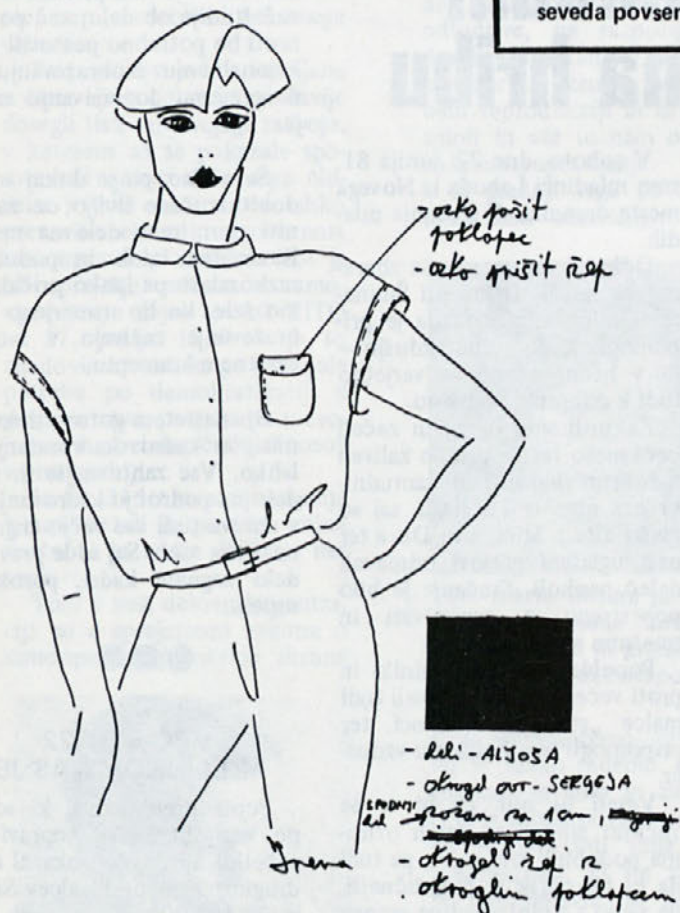
Iz evidence o izgubljenem delovnem času zaradi bolezenskih izostankov brez nege družinskega člana in porodniških je opaziti, da odstotek ni zaskrbljujoč. Najvišji je v TOZD Libna, kjer znaša 8,55 odstotkov, bistveno pa tudi ne zaostaja TOZD Temenica s 6,96 odstotkov in TOZD Zala s 6,38 odstotkov. Na ravni delovne organizacije je skupno 4,16 odstotkov bolniške do 30 dni, skupni izgubljeni čas zaradi bolezenskih izostankov pa na ravni delovne organizacije znaša 5,71 odstotka. Ob tem naj še omenim, da ne gre za težja obolenja, pač pa za običajne bolezenske pojave.

MILAN RIFELJ

19. VI 81

Predstavljamo vam nekaj skic iz kolekcije programa PŠ za pomlad – poletje 1982. Materiali so lahkotni, barve pa žive. Več kreacije je v enobarvnih modelih, nekaj modelov pa bo seveda povsem klasičnih.

- deli - ALJOSA
- okrogel ovr. - SERGOSJA
- okrogel rep z
- okrogel rep z
- okroglin poklopcom

19. VI 81

30. VI 81

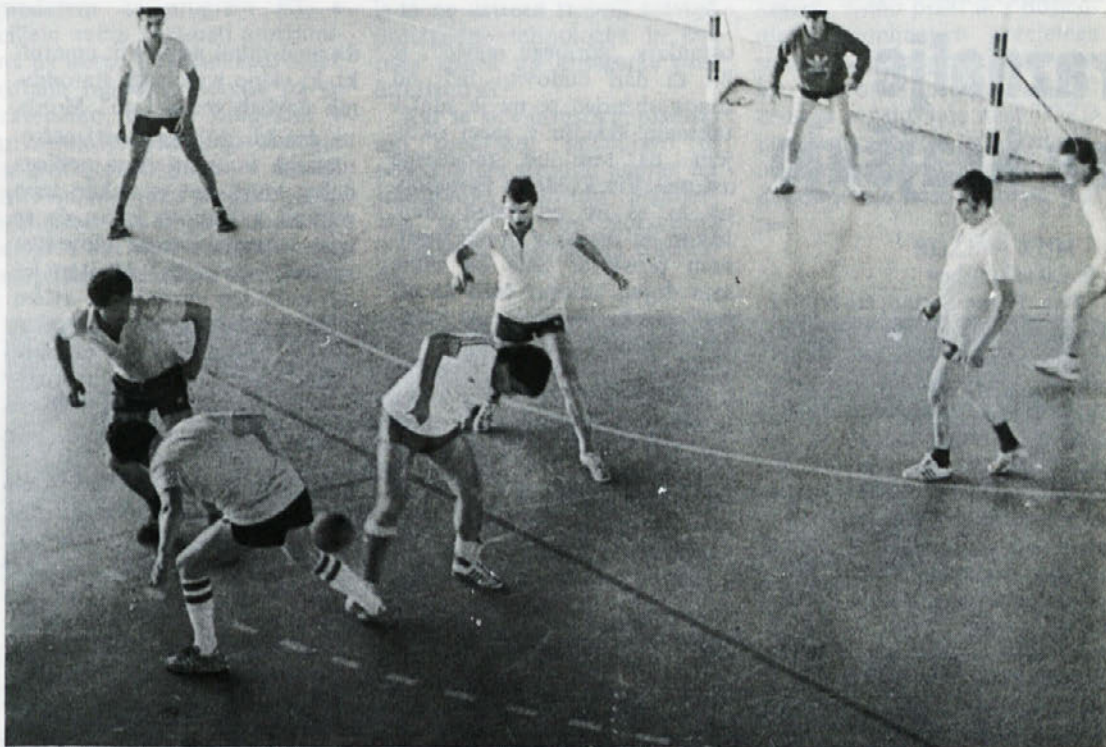
Pred tekmo sta se obe ekipi – Ateksova in naša – Labodova postavili tako, kot se to za nogometaše spodobi in nastal je ta posnetek.

srečanje z ateksom

Ob obisku poslovnih partnerjev iz beograjskega Ateksa so delavci Commerca organizirali prijateljsko nogometno tekmo. Na zanimivem in prijetnem srečanju se je zbralo tudi nekaj navijačev, ki so „pomagali“ našim nogometašem. Le-ti so bili v prvem polčasu uspešnejši, toda končen rezultat je vendarle pokazal, da so gostje bolj uigrani in so zaslužno zmagali.

Na prijateljskem srečanju smo videli vse, kar se rado dogaja na nogometnih tekmah – od jeznih vzklikov, do veselih presenečenj, pa tudi do manjših poškodb je prišlo. Skratka – pravi nogomet!

Povratno srečanje je napovedano za jesen v času beograjskega sejma mode.

Labodovi nogometaši se ogrevajo, zato „gužva“ pred golom ne pomeni večje nevarnosti.

V polčasu je bil rezultat 3:2 za Labod, končni izid pa 4:7 za goste iz Ateksa. Toda ni pomembno zmagati, pač pa sodelovati!

utrinki z gora

Planinska sekcija v našem športnem društvu je med najbolj delovnimi, pa tudi vse več delavcev se navdušuje za planinarjenje. Posnetek je z izleta na Golico.

razdalje se krajšajo

Tov. Franc Šetinc, štirikratni Tomšičev nagrajenec za častni-karske dosežke, je v svoji plodni novinarski in kasnejši politični dejavnosti, obšel številne dežele sveta. Zahtevne naloge so ga peljale do mnogih „velikih“ in zanimivih ljudi, omogočile pa so mu tudi številna srečanja s prebivalci tujih dežel, od delavcev do študentov. Vsem pa je enako pozorno prisluhnil. Portrete štirinajstih dežel, ki jih je tov. Šetinc obšel v dvajsetih letih je zbral v Knjigi „Razdalje se krajšajo“.

Najsi je odšel na pot kot odgovorni urednik Dela ali slovenske izdaje KOMUNISTA, ali kasneje kot sekretar izvršnega komiteja CK ZKS, nikoli ni pustil, da bi ga zadolžitve toliko utrudile, da ne bi mogel prisluhniti utripu dežele, lepota in posebnostim narave in umetnosti. Preberimo si, kako je avtor doživel svoje prvo srečanje z Grčijo:

Nikoli ne bom pozabil tistega septembrskega sončnega dne, ko sem pripotoval v Grčijo. Težko je opisati občutke, ki so me navdajali, ko sem doživel to deželo: njeno presojno svetlobo, sinje morje, nebo kot moder email, toploto s prijetno božajočim vetrcem in sredi vsega tega veličastno atensko Akropolo s patino več kot dveh tisočletij. Še nekaj: tudi kamen, po katerem sem se vzpenjal do

ostankov „gornjega mesta“, je bil ta dan čudovito bel; od sonca obžarjen se mi je zdel v takšnem skladju z vsem okoljem, da sem od začudenja ostrmel. Visoki stebri Partheonona so se mi od daleč zdeli, kakor da visijo v breztežnostnem prostoru. Šele od blizu sem dojel, kakšno težo so nekoč nosili. Naenkrat so vstali pred mano kot velikani, ob katerih smo bili ljudje spodaj kot Liliputanci. Zares mogočna in veličastna je Akropola, ki ji čas, odkar je zaživela in dobila svojo neminljivo govorico, ni odvzel ničesar, medtem ko ji je dodajal vedno nove pomene. Sčasoma je postala merilo, s katerim celo današnji človek meri svojo ustvarjalnost. Prav imajo tisti, ki pravijo, da je Akropola utelešenje klasičnega čuta za mero in vzvišeno lepoto. Stvaritve grške umetnosti so v marsičem vedno nedosegljive...

Oziram se okrog sebe in opazujem turiste, ki so s svojimi kamerami kot vrtavke. Nekateri nimajo toliko časa, da bi za trenutek obstali in se tiho zamislili ob pogledu na čudovite stvaritve človeškega uma.

Najvažnejše je, da mehanično odtisnejo vse, kar se jim ponuja, na filmske trakove. Zanje ni tolikanj pomembno neposredno soočanje s tisočletja starimi zakladi, neprimerno važnejša je želja, da bi kmalu lahko zavrteli film svojim prijateljem in znanecem, da bi jim lahko pokazali dokaze o svojih svetovnih potovanjih. Toda med množico turistov so tudi posamezniki, ki kar ne morejo odtrgati svojega pogleda od posameznih prvih antičnega stavbarstva. So mor-

da med njimi arhitekti, umetniki, ki vidijo v vseh teh starodavnih stavbah več kot mi? Morda so prodrli do skrivnosti ostro-umnega in umirjenega grškega duha, ki je, kot je nekdo lepo zapisal, z lahkoto kakor da se igra, ustvarjal vsemu človeštvu zaklade umetnosti? Medtem ko mi spontano doživljamo ritem posameznih sravbarskih prvih kot „ples“ arhitekture, raziskujemo oni prav natančno in studiozno občudovanja vreden boj antičnih stavbenikov, ki so bili hkrati arhitekti in zidarji, z vsemi problemi stavbarstva svojega časa. Mi občudujemo uglašenost teh dosežkov kot glasbo, oni študirajo, kako je njihovim prednikom uspelo ustvarjati skoraj neopazne vezi med kamni, marmornate čepe, ki so jih uporabljali namesto lesenih, s katerimi so svoj čas vezali strešne tramove, in vse druge dosežke stavbarstva in kiparstva antične dobe.

Naposled spoznam, da človek potrebuje več kot samo svojo sposobnost, več kot samo čut za lepoto, da bi dojel vso veličino antičnih stvaritev. Ljudje, ki so to ustvarjali, so morali imeti veliko več: biti so morali sposobni za matematične abstrakcije in metodološke raziskave, obvladati so morali umetnost filozofskega posploševanja in še marsikaj. Toda najpomembnejše jim je morda le dala narava, okolje v katerem so živeli: osvežujoče podnebje, ki jih je, kot pravijo zgodovinarji in arheologi, spodbujalo k prizadevnosti. So se morali roditi v deželi blestečih barv in prosojne svetlobe, da bi se v njih porodila ljubezen do umirjenosti in ravnotežja?

Bilo je megleno jutro. Izza sivih oblakov se je silil moker dež. Deset nas je bilo. Pred kočjo pod Storžičem smo gledali v nebo in se ozirali proti goram, kjer se je vsa v megli kopala gora. Za trenutek smo še oklevali, potem pa se podali na pot. Gozdna pot je kmalu postala kamnita in že se je bilo potrebno poprijeti za skalo in se po skalnatih stopnicah pomikata naprej. Puloverje in jopice so postale odveč, potrebno pa je bilo obleči vetrovke, potisniti kapuco na glavo, kajti deževati je začelo močneje.

Nekaj bi se nas kmalu kar premislilo in se vrnilo v dolino, vendar: „Korajza velja!“ smo si rekli in jo mahnilo naprej. Še tista redka drevesca, ki so rasla na skalah v prgišču zemlje, so izginjala za nami in le mahovi in nizke gorske cvetlice so nas opozarjali, da je tudi na gori življenje. Skale so bile mokre, na odprtih legah je ležal tudi sneg. Mrko smo se ozirali v dolino, kjer so megle skrivale vso lepoto pokrajine. Približno na polovici poti je dež prešel v sneg, noge so postajale vse bolj težke, koraki trdi in okorni. Vsak meter je bilo snega več, v čevljih pa mokrota, nahrbtniki težki, otrpele roke. Pogled proti vrhu in nazaj v dolino ni obetal nič dobrega. Toda poti nazaj ni bilo, treba je bilo samo naprej. Na grebenih je močno zavijala burja, tolažili smo drug drugega in vztrajali, vsaka minuta je bila dolga kot ura, vsak meter vzpona dolg, neskončno dolg. Kratke počitke, požirek čaja, stisk premrlih rok, nekaj vzpodbudnih besed in naprej, samo naprej! In glej – na vrhu smo! Človek ne more verjeti, da po tolikšnih naporih stoji na vrhu gore. Veselje je bilo nepopisno, škoda le da so nam razgled zakrivali oblaki in megle. Še fotografija za spomin, potem pa po drugi poti nazaj v dolino.

Občutek olajšanja, da je najtežji del poti za nami nas je spremljal, ko smo skozi visok sneg iskali trdno podlago za varen korak. Za nas, ki smo se prvič v takih okoliščinah srečali z gorami, je bil to najbrž nepozaben doživljanj in našim sodelavcem, ki so že „stari planinci“ smo dolžni zahvalo, da smo varno in srečno osvojili dvatisočaka in se vrnili domov.

SONJA KASTELIC